

بررسی نیازهای آموزشی دختران ۱۴-۱۲ ساله سمنانی پیرامون بهداشت بلوغ و تعیین استراتژی مناسب و مؤثر برای تأمین آن

حسین ملک‌افضلی^۱ (Ph.D)، جعفر جندقی^۲ (M.P.H)، مطهره رباب‌علامه^{۳*} (M.D)، محمد زارع (Ph.D)

۱- دانشگاه علوم پزشکی تهران - دانشکده بهداشت

۲- دانشگاه علوم پزشکی سمنان - مرکز بهداشت استان سمنان

۳- اداره کل پیشگیری و مبارزه با بیماری‌ها، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

خلاصه

سابقه و هدف: با توجه به اهمیت آموزش بهداشت باروری به نوجوانان به ویژه دختران به عنوان یکی از اولویت‌های مهم بهداشتی، هدف از این مطالعه سنجش نیازهای آموزشی و تعیین استراتژی مناسب و مؤثر برای انتقال آموزش‌ها به دختران ۱۴-۱۲ ساله سمنانی پیرامون بهداشت بلوغ است. مواد و روش‌ها: این مطالعه به صورت توصیفی - تحلیلی آینده‌نگر با استفاده از مداخله آموزشی در دو گروه مورد شامل ۳۷۰ دختر سمنانی و گروه شاهد شامل ۳۷۰ دختر دامغانی در سه مرحله اجرایی شامل مرحله قبل از مداخله آموزشی، مرحله مداخله آموزشی و مرحله ارزشیابی پس از مداخله آموزشی انجام شد. یافته‌ها: مقایسه نتایج در دو مرحله قبل و پس از مداخله آموزشی در دو گروه مورد و شاهد نشان داد که اطلاعات دختران در مورد بهداشت بلوغ قبل از آموزش‌ها ناچیز بوده و با باورها و عقاید غلط و تصورات نادرست همراه است و آموزش موجب تصحیح و تعمیق این اطلاعات می‌گردد. همچنین در بررسی فوق نشان داده شد که طریقه مناسب و مؤثر انتقال آموزش‌ها به دختران، استراتژی آموزش از طریق خانواده به خصوص مادران با استفاده بهینه از نیروی متشکل رابطین بهداشتی است. این استراتژی مورد استقبال خانواده‌ها قرار گرفت و ۸۵٪ دختران بر این روش تأکید کردند. بر اساس نیازسنجی انجام شده، متون آموزشی مناسب برای دختران گروه سنی early adolescence (۱۴-۱۰) تدوین گردید.

نتیجه‌گیری: نتایج فوق نشان می‌دهد که موانع و مشکلات فرهنگی موجود پیرامون آموزش بهداشت باروری را می‌توان با رعایت مسائل فرهنگی و پیش‌زمینه‌ها و باورهای مردمی به حداقل ممکن رساند و به صورت موفقیت‌آمیز آموزش‌ها را منتقل نمود. با توجه به نتایج فوق، شروع آموزش‌ها از سنین پانزدهم تا (۱۰-۹ سالگی) در دختران، گسترش آموزش به دختران در گروه سنی late adolescence با استفاده از همین استراتژی، پیدا کردن استراتژی مناسب برای آموزش نوجوانان پسر پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی: بهداشت باروری، بهداشت بلوغ، نوجوانان دختر، آموزش بلوغ

مقدمه

فزونی چشمگیر جمعیت نوجوان جامعه ما و اهمیت و ضرورت آموزش بهداشت باروری به این گروه به عنوان حق طبیعی آنان بر هیچ کس پوشیده نیست و این امر

یکی از اولویتهای مهم بهداشتی محسوب می‌گردد. متأسفانه نوجوانان به ویژه دختران جامعه ما به دلایل خاص فرهنگی که در بسیاری از جوامع مشابه نیز مطرح است از دریافت آگاهی‌های صحیح و مناسب بهداشتی